

методи. Це спосіб пізнавальної взаємодії (діалогу) учасників із метою отримання нових знань, їх систематизації, творчого вдосконалення професійних умінь і навичок [1]. Серед таких методів використовуються різноманітні ділові та рольові ігри. Перед заняттям студенти отримують рекомендації з розробки ефективних рольових ігор, вивчають технологію проведення рольової гри.

Інтерактивні методи активізують інтелектуальні здібності у здобувачів освіти, розвивають фантазію, виробляють уміння толерантно ставитись до чужих думок. Ця діяльність потребує певної підготовки тих, хто навчається, ознайомлення їх із правилами застосування інтерактивних методів. Інтерактивне навчання істотно трансформує роль педагога в керівництві ним. Викладач за такого підходу перетворюється на консультанта, порадника, координатора, котрий направляє думку студента в потрібне русло самостійного пошуку, допомагає вибирати джерела інформації (проте не пропонує вирішення проблеми в готовому вигляді [2]).

Отже, використання інтерактивних методів в освітньому процесі сприяють формуванню комунікативних умінь у майбутніх фахівців, створенню атмосфери співпраці та взаємодії в навчальному колективі, надає педагогу можливість стати справжнім лідером.

Список використаної літератури

1. Гончаров, С. М. *Інтерактивні технології навчання в кредитно-модульній системі організації навчального процесу*. Навчально-методичний посібник. Рівне: НУВГП. 2006. 172 с.

2. Мельник, Л. В. Експериментальне дослідження формування готовності майбутніх учителів до застосування інтерактивних технологій у навчальному процесі. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми* : Зб. наук. р. Київ; Вінниця : ДОВ «Вінниця». 2010. Вип. 23. С. 335-341.

Мельник Тетяна

*Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського*

ПРОСТІР РОМАНУ І. МАК'ЮЕНА «ЗАКОН ПРО ДІТЕЙ»

Роман «Закон про дітей» (*The Children Act*, 2014) є невеликим відрізком життя професіонала високого рівня, судді Високого Королівського суду, Фіони Мей. Сюжет організований навколо справи про долю юнака з сім'ї свідків Єгови, хворого на лейкоз. Вирішується питання про переливання крові хлопчику з метою його порятунку. Постановивши не брати до уваги протести батьків і громади, Фіона рятує життя юнака і починає грати в ній особливу роль, проте відгукнутися на спроби молодшої людини зблизитися, допомогти їй зорієнтуватися в житті, вона з професійною обережністю не наважилася.

Хлопець помирає від рецидиву хвороби, але Фіона вважає це самогубством, у якому звинувачує себе.

Паралельно розгортається історія кризи її стабільного бездітного шлюбу, яка завершується благополучним поверненням чоловіка та налагодженням стосунків. Емоційно кульмінаційні сцени твору пов'язані з мистецтвом. Тут їх дві: сцена, де Фіона співає разом з Адамом у лікарні *«Стару пісню, проспівану знову» на вірші Єйтса «Але я був дурний і молодий, а нині сповнений сліз»* (переклад наш – Т.М.) [1, с. 159], і коли у фіналі, дізнавшись про смерть Адама, Фіона незаплановано включає цю пісню до різдвяного концерту для колег.

Простір міста відіграє ключову роль у романі: він починається з одного слова «Лондон» і завершується описом нічного міста: *«Вони лежали віч-на-віч у напівтемряві; тим часом велике, обмите дощем місто переходило на тихий нічний ритм...»* [1, с. 128], тобто образ Лондона обрамляє сюжет. Рід занять головної героїні пов'язаний із Лондонськими іннами: Лінкольнс-інн, Міддл-темпл, місце її проживання Грейз-інн. Ці назви багаторазово повторюються в романі, особливо на початку і в кінці, позначаючи коло спілкування головної героїні – судді, баристери, бенчери (виборні старійшини судових іннів), та їх звичні заняття – судові засідання, виїзні засідання, вечірні світські збори, концерти класичної музики (описується різдвяний концерт).

«Домашній» простір втілює стабільність, безпеку, культурні, моральні та професійні цінності, на яких ґрунтується благополуччя західної цивілізації: *«Вона повернула до Грейз-інн, свій заповідник. Її завжди тішило, коли затихав міський шум у міру того, як вона віддалялася від вулиці. Відгороджене історичне селище, фортеця баристерів та суддів – одночасно музикантів, поціновувачів вин, майбутніх письменників, любителів риболовлі, оповідачів. Гніздо пліток і професійного досвіду та чудовий сад, що досі відвідується розважливим духом Френка Бекона. Вона любила це місце і не хотіла залишити його»* [1, с. 169].

Зовнішній світ входить у життя героїні через слухані справи, у яких вона незмінно професійно і чітко визначає їх результат, чи через газетні повідомлення про обстановку у світі.

Наскрізним у романі стає образ Темзи, що символізує «жіноче» життя Фіони. Вперше він з'являється в першу ніч з майбутнім чоловіком: *«кругле вікно, що не відкривалося, дивилося на шматочок Темзи на Лондонським мостом»* [1, с. 30]. Заява чоловіка про зраду перетворює життя героїні на потік, який може винести її: *«з чудової квартири в Грейз-інн, де вона буде вікувати одна, поки орендна плата або самі роки, набухаючи, як похмура Темза на приплив, не винесуть її звідси?»* [1, с. 25]. У другому розділі цей образ розвивається, Темза *«стала темно-коричневою, похмура і бунтівна, вона вповзала на опори мостів, готуючись ринути на місто. Але всі поспішали у своїх справах, бурчаючи, промоклі, але рішучі»* [1, с. 62]. Третій розділ – міст Ватерлоо: *«Вона подивилася на собор святого Павла нижче за течією. Приплив швидко спадав. Вордсворт, який склав сонет на мосту неподалік, мав рацію: по обидва боки – найкрасивіший міський вид на світі»* [1, с. 125].

Образ Темзи відходить на другий план у міру того, як стосунки подружжя

налагоджуються, проте «водна» символіка роману є наскрізною і підтримується образом дощу, що йде практично весь час, супроводжує звістку про смерть Адама і одночасно «змиває» цей період життя героїні, коли її шлюб та її душевну рівновагу зазнали випробування.

У романі є вказівка на потенційне інше життя героїні, яке дається через зіставлення «лондонської» Фіони та Фіони в Ньюкаслі. Образ Ньюкасла присутній у двох тимчасових вимірах – минулому, коли героїня приїжджає до міста у підлітковому віці під час хвороби матері. Дім тітки протиставляється її будинку матері: *«в будинку було симпатичне безладдя – відпочинок після душних, вилизаних материнських володінь у Хінчлі»* [1, с. 194].

Завдяки образу Ньюкасла в романі з'являється опозиція північ-південь: *«Повітря тут бадьорило, сіре свічення неба народжувало відчуття простору. Місцеві були доброзичливі, але виявляли себе різкіше, виразніше, з нальотом сором'язливості чи самоіронії, як актори у комедії»* [1, с. 196]. Це дає ключ до характеру головної героїні, для якої стабільність її розміреного життя в Лондоні, благополуччя, яке дається ціною компромісів, рятує її від «ламкості», вразливості її характеру.

Нинішній приїзд героїні до Ньюкаслу обставлений належною їй становищу атрибутикою: вона приїжджає на «Bentley» у великий особняк посеред старовинного парку Ледмен-хол, *«оренований на кілька тижнів на рік у місцевої родини потомствених вугледобувників»* [1, с. 200]. У цьому місці відбувається і кульмінаційна подія роману – випадковий поцілунок Фіони і Адама, який приїхав за нею в Ньюкасл, героїня знову не витримує випробування справжнім життям. Спроба молодої людини зблизитися викликає в неї страх і знову, як і у своїй молодості, Фіона уникає «справжнього» життя і повертається до комфортного та благополучного Лондона. Отже, І. Мак'юен – не порушник засад (принаймні соціальних): суд у його романі залишається судом, закон – законом, їх важливість і авторитет непорушності. Однак справжній письменник тим і цікавий, що він – по обидва боки суду постійно прагне зазирнути на прикордонні території – між законом та іншим життям.

Список використаної літератури

1. McEwan I. *The Children Act*. Lnd.: Penguin Vintage Books, 2014. 216 p.

Миколів Марія

*Тернопільський національний педагогічний
університет імені Володимира Гнатюка*

КОМУНІКАТИВНІ СТРАТЕГІЇ ЯК КОМПОНЕНТ ЗМІСТУ ФОРМУВАННЯ В МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ АНГЛОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ГОВОРІННІ ТА ПИСЬМІ

Важливим компонентом змісту формування в майбутніх викладачів англomовної компетентності в говорінні та письмі є стратегії – навчальні та